

Tinahåkan Jönsson
Transföreningen FPES
Box 139
623 16 Havdhem

Angående PRV:s tillämpning av namnlagen

Representanter från föreningen KIM (Kön Identitet Mångfald), Transföreningen FPES, RFSL, RFSL Ungdom samt Diskrimineringsbyrån Uppsala har i ett brev som inkom till PRV den 30 december 2011 ställt frågor angående myndighetens tillämpning av namnlagen. Med anledning av detta brev vill PRV klargöra sina ställningstaganden i följande frågor.

Angående tillämpningen av 14 § 1 st. namnlagen

Möjligheten att byta efternamn till så kallade *metronymikon* och *patronymikon* regleras i 14 § 1 st. namnlagen (1982:670). Enligt denna bestämmelse kan, om det finns särskilda skäl, byte ske till ett efternamn som är bildat av faders eller moders förnamn med tillägg av ändelsen son eller dotter. Denna möjlighet gäller utan hinder av 12 eller 13 § namnlagen.

Enligt PRV är möjligheten att byta efternamn till metronymikon eller patronymikon inte beroende av sökandens könstillhörighet. Såväl män som kvinnor kan således bilda efternamn av faders eller moders förnamn med tillägg av ändelsen son eller dotter.

Angående tillämpningen av 34 § 1 st. namnlagen

De formella kraven på *förnamn* finns uppställda i 34 § 1 st. namnlagen. Enligt denna bestämmelse får som förnamn inte godkännas namn som kan väcka anstöt eller kan antas leda till obehag för den som ska bära det eller namn som av någon annan anledning uppenbarligen inte är lämpligt som förnamn.

Regeringsrätten har i den så kallade Jan-Olov Madeleine-domen (RÅ 2009 ref 55) fastställt att ett namn som är ett vanligt förnamn inte i sig kan anses väcka anstöt. Den omständighet att ett namn traditionellt bärs av ett visst kön medför inte heller att namnet uppenbarligen är olämpligt som förnamn för en person av motsatt kön. Denna praxis medför således att en ansökan om ett så kallat könskonträrt namn inte kan avslås på den grund att det kan väcka anstöt eller att det skulle vara uppenbart olämpligt som förnamn. Myndigheten måste dock även ta ställning till om namnet kan antas leda till obehag för bäraren.

I Jan-Olov Madeleine-fallet var sökanden en myndig person som själv hade valt att byta ut ett av sina förnamn till ett så kallat könskonträrt namn. Då sökanden själv hade valt namnet kunde det enligt Regeringsrätten inte antas leda till obehag för honom. Denna slutsats är enligt PRV tillämplig i det fall namnbytet avser en myndig person som själv väljer att byta namn. En myndig person får anses själv kunna bedöma om ett namn kan antas leda till obehag för honom